

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Sžo/44/2012
Identifikačné číslo spisu:	8011200609
Dátum vydania rozhodnutia:	30.09.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Baricová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:8011200609.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu Consumer Finance Holding, a. s., so sídlom v Kežmarku, Hlavné nám. 12, zastúpeného JUDr. Jozefom Beňom PhD., advokátom so sídlom v Poprade, Nám. sv. Egídia 95, proti žalovanej Slovenskej obchodnej inšpekcii - Ústrednému inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie, so sídlom v Bratislave, Prievozská 32, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovanej z 12. júla 2011, č. SK/0323/99/2011, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 03. apríla 2012, č. k. 1S/108/2011-51, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove z 03. apríla 2012, č. k. 1S/108/2011-51 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Rozsudkom z 03. apríla 2012 Krajský súd v Prešove (ďalej aj „krajský súd“) zamietol žalobu žalobcu proti rozhodnutiu žalovanej, ktorým táto zamietla odvolanie a potvrdila prvostupňové rozhodnutie Slovenskej obchodnej inšpekcie - Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie v Prešove z 19. apríla 2011, č. P/0042/07/11 o uložení pokuty 10.000 eur pre porušenie zákazu používania obchodnej praktiky, ktorá je v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti a nekalej obchodnej praktiky vo forme klamlivého konania vo vzťahu k cene služby a k spôsobu jej výpočtu podľa § 7 ods. 1 v nadväznosti na § 7 ods. 2 písm. a/ a § 8 ods. 1 písm. d/ zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“) zistené pri výkone kontroly 13. januára 2011 a 02. februára 2011 v prevádzkarni žalobcu.

Krajský súd postupujúc podľa § 244 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) preskúmal rozhodnutie a postup žalovaného pri ukladaní pokuty podľa zákona o ochrane spotrebiteľa a dospel k záveru, že žalobca pri poskytnutí spotrebiteľského úveru T. (ďalej len „spotrebiteľka“) nepostupoval v súlade s citovanými ustanoveniami zákona o ochrane spotrebiteľa a o poskytovaní spotrebiteľských úverov. Zistil, že v zmluve a zmluve o zabezpečení č. 120100891, ktorú vzhľadom na jej obsah možno považovať za zmluvu o úvere sa uvádza, že spotrebiteľka berie na vedomie:

- že výška poskytovaného úveru predstavuje doplatok kúpnej ceny predmetu financovania vo výške 5.142,90 eura a náklady spojené poskytnutím pôžičky vo výške 1.800,02 eura s uvedením ročnej

percentuálnej miery nákladov 14,28 % a ročnej percentuálnej miery nákladov 11,86 %,

- ďalej výšku splátky s uvedením dátumu prvej splátky a splatnosti ďalších splátok,

- že klient podpisom zmluvy a zmluvy o zabezpečení prehlasuje, že pred uzavretím zmluvy a zmluvy o zabezpečení bol písomne oboznámený so zmluvnými podmienkami prostredníctvom formulára o zmluvných podmienkach zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorý mu bol doručený a tento prevzal.

Na rozdiel od tejto zmluvy formulár o zmluvných podmienkach zmluvy o spotrebiteľskom úvere, na ktorý žalobca poukazuje sa uvádza výška spotrebného úveru 6.942,92 eura, ďalej celkové náklady spotrebiteľa 2.625,28 eura, ročná úroková sadzba 14,28 %, ročná percentuálna miera nákladov vyplývajúca z návrhu zmluvy o spotrebiteľskom úvere 14,28 %, priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov pre zodpovedajúci typ spotrebiteľského úveru 11,86 %. Konkrétne údaje sú uvedené v splátkovom kalendári k zmluve č. 120100891, ktorý bol spotrebiteľke doručený dodatočne.

Krajský súd vyhodnotil ako právne správny záver žalovaného, že vzhľadom na odlišnosť údajov v zmluve o úvere a v protokole spotrebiteľovi nemohla byť zrejmá celková výška spotrebiteľského úveru. Náklady spojené s poskytnutím pôžičky vo výške 1.800,02 eura nemôžu byť úverom a mali byť zahrnuté do celkových nákladov (§ 2 písm. c/ zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch; ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“). Informácie o nákladoch boli koncipované v zmluve a zmluve o zabezpečení a príslušnom formulári tak, že spotrebiteľa uviedli do omylu. Ako dostatočne preukázané zhodnotil krajský súd aj porušenie ďalších ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch, na ktoré žalovaná a prvostupňový správny orgán poukázali vo svojich rozhodnutiach. Preto mal za správny ich postup, keď konanie žalobcu vyhodnotili ako porušenie zákazu používania nekalej obchodnej praktiky, ktorá je v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti a nekalej obchodnej praktiky vo forme klamlivého konania vo vzťahu k cene služby a k spôsobu jej výpočtu podľa § 7 ods. 1 v nadväznosti na § 7 ods. 2 písm. a/ a § 8 ods. 1 písm. d/ zákona o ochrane spotrebiteľa a za toto porušenie bola žalobcovi uložená podľa § 24 ods. 1 zákona pokuta vo výške 10.000 eur, ktorej výška bola podľa krajského súdu dostatočne odôvodnená.

Za nedôvodnú považoval krajský súd žalobnú námietku spočívajúcu v tom, že na vyhlásenie zmluvnej podmienky za neprijateľnú je potrebné podanie osobitnej žaloby na ochranu spotrebiteľa podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. Správne orgány sú orgánmi dozoru a pri svojej činnosti vykonávajú dozor nad dodržiavaním povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa a za porušenie ustanovení tohto zákona im zákon ukladá povinnosť uložiť podľa § 24 tohto zákona pokutu. Preto krajský súd dospel k záveru, že postupovali správne a po zistení porušenia ustanovení § 7 ods. 1, § 7 ods. 2 písm. a/ a § 8 ods. 1 písm. d/ uložili žalobcovi pokutu v uvedenej výške.

Krajský súd vyzdvihol odôvodnenie napadnutého rozhodnutia a poukázal na podrobnosť, s ktorou sa žalovaná vypořádala so všetkými námietkami žalobcu obsiahnutými ako v jeho odvolaní, tak i v žalobe.

O trovách konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP a účastníkom nepriznal náhradu trov konania, pretože žalobca v konaní nemal úspech a žalovaná aj pri úspechu v konaní nemá nárok na náhradu trov konania.

Proti tomuto rozsudku podal v lehote ustanovenej zákonom (§ 204 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) žalobca odvolanie. Žiadal rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, alternatívne ho zmeniť a napadnuté rozhodnutie žalovanej zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Namietal, že krajský súd sa riadne nevyporiadal s jeho námietkami, len odkázal na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, čím porušil § 157 ods. 2 OSP, pretože svoje rozhodnutie riadne neodôvodnil. Týmto postupom krajský súd porušil žalobcove ústavné práva na spravodlivý proces, ako aj zásady rovnakého postavenie účastníkov konania a zásadu kontradiktórnosti konania (čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd), ktorého súčasťou je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Navyše, krajský súd sa relevantne nevysporiadal so všetkými podstatnými námietkami žalobcu, preto má žalobca rozsudok krajského súdu za v tejto časti nepreskúmateľný.

Ďalej poukázal na nesprávne právne posúdenie jeho konania ako nekalej obchodnej praktiky. Poukázal na skutočnosť, že „Náklady spojené s pokynutím pôžičky“ uvedené na spotrebiteľskej zmluve o úvere a zabezpečení č. 120100891 z 08. marca 2010 nie sú nákladmi spotrebiteľa v zmysle § 2 písm. c/ zákona

o spotrebiteľských úveroch (účinného v čase uzavretia zmluvy), ale táto peňažná suma je časťou celkového úveru, ktorý spotrebiteľ dostáva od žalobcu za podmienok dohodnutých v zmluve. Táto peňažná suma nemôže byť súčasne úverom aj nákladom spotrebiteľa.

Poukázal pritom na vysvetlivky na vyplnenie formulára o zmluvných podmienkach zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyhl. Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 620/2007 Z. z., v zmysle ktorých je poskytovateľ úveru povinný vyplniť údaj o nákladoch uvedených § 2 písm. c/ prvom až piatom bode zákona o spotrebiteľských úveroch, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov a sú povinné na získanie ponúkaného spotrebiteľského úveru. Žalobca má za to, že náklady spojené s poskytnutím pôžičky nie sú ani jednou položkou uvedenou v citovanom ustanovení, jeho postup pri oboznamovaní spotrebiteľa s podmienkami poskytnutia úveru je preto správny.

Vo vzťahu k špecifikácii „celkovej výšky úveru“ žalobca uviedol, že táto bola jasne a zrozumiteľne v zmluve vyjadrená a on nevie v čom spočíva zavádzanie, či nepravdivosť daného údaje, zároveň žalobca poukazuje na skutočnosť, že žiaden hmotnoprávny predpis platný na území SR neurčuje čo môže, respektíve čo nesmie tvoriť istinu úveru. Podľa právneho názoru žalobcu je v plnej dispozícii zmluvných strán dohodnúť sa na výške poskytnutých prostriedkov tvoriacich výšku istiny každého úveru. Celkovou výškou spotrebiteľského úveru sa rozumie súčet všetkých finančných prostriedkov poskytnutých na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Žalobca v posudzovanom prípade poskytol spotrebiteľovi úver v celkovej výške 6.942,92 eura, táto výška je v zmluve uvedená v časti „spôsob financovania“ ako „Výška úveru celkom“, z toho na financovanie zmluvy o kúpe konkrétneho tovaru bolo spotrebiteľovi poskytnutých 5.142,90 eura a na poskytnutie konkrétnej služby (sprostredkovanie spotrebiteľského úveru) bolo poskytnutých 1.800,02 eura - obe položky tvoria istinu úveru a o tejto skutočnosti bol spotrebiteľ výslovne upovedomený jednak v predzmluvnom formulári v zmysle § 3 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch a vyhl. č. 620/2007 Z. z., ako aj v zmluve o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 4 ods. 2 písm. e/ a s takouto výškou spotrebiteľ súhlasil.

Namietol tiež nesprávnosť posúdenia údajov ročnej percentuálnej miery nákladov ako nepravdivých, poukazujúc pritom na § 2 písm. d/ zákona o spotrebiteľských úveroch. Uviedol, že nevidí, v čom má spočívať nepravdivosť ročnej percentuálnej miery nákladov, keďže ročná percentuálna miera nákladov je v zmysle zákonnej definície percentuálne vyjadrenie nákladov spotrebiteľského úveru za rok k pomeru celkových nákladov spotrebiteľa a celkovej výšky spotrebiteľského úveru a predstavuje mieru nákladov poskytnutého úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a teda nemá žiadnu súvislosť s kúpnu cenou respektíve doplatkom kúpnej ceny, ktorej predmetom bol predaj predmetu financovania. Rovnako je pre správnosť výpočtu RPMN irelevantná aj výška nákladov spojených poskytnutím pôžičky nakoľko výpočet sa viaže výhradne na celkovú výšku poskytnutého spotrebiteľského úveru. Po dosadení premenných zo zmluvy v zmysle vyššie uvedenej definície vzorca na výpočet RPMN, je jej výška (14,28 %) vypočítaná oprávnenne správne, a teda v tomto smere nemohlo dôjsť z jeho strany k pochybeniu, a teda ani k porušeniu relevantných právnych predpisov. Preto aj uložená sankcia nemá skutkové opodstatnenie.

Aj vo vzťahu k ostatným náležitostiam zmluvy o úvere má žalobca za to, že boli v plnej miere uvedené tak, aby to zodpovedalo zákonným podmienkam. Podľa § 4 ods. 2 písm. i/ vtedy platného zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Zmluva o úvere v danom prípade všetky tieto náležitosti obsahuje. V texte zmluvy je uvedená ročná úroková sadzba 14,28 %, celkovú výšku poistky 6.942,92 eura, ktorá je istinou úveru a ktorá pozostáva z doplatku kúpnej ceny predmetu financovania vo výške 5.142,90 eura a nákladov spojených s poskytnutím úveru v sume 1.800,02 eura, ktorá predstavuje iný poplatok, predmetná zmluva ďalej aj výšku anuitnej splátky, celkový počet splátok, dátum prvej splátky ako aj dátum nasledujúcich splátok. Uvedením týchto údajov si žalobca svoju zákonnú povinnosť splnil.

Ďalej namietal, že krajský súd sa vôbec nevysporiadal s otázkou oboznámenia sa so zmluvnými podmienkami prostredníctvom formulára o zmluvných podmienkach o spotrebiteľskom úvere. Správne orgány a konkludentne aj krajský súd skonštatovali, že žalobca preniesol dôkazné bremeno ohľadom oboznámenia sa s predmetným formulárom na spotrebiteľa a z toho dôvodu má byť toto zmluvné dojednanie v preskúmvanej zmluve neprijateľné bez toho, že by sa venovali žalobcovmu tvrdeniu, že spotrebiteľka bola so zmluvnými podmienkami oboznámená pred uzavretím zmluvy o úvere práve prostredníctvom formulára. Podľa názoru žalobcu správne orgány mu udelili sankciu bez toho, aby ony

samy uniesli dôkazné bremeno ohľadom porušenia zákona žalobcom v tejto otázke. Ohľadom obsahu predmetného formulára, má žalobca za to, že obsahuje všetky informácie tak, ako ich ustanovuje zákon. Teda ani v tomto smere sa žalobca porušenia zákona nedopustil a uloženie sankcie považuje za nedôvodnú a tým aj za nezákonnú.

Žalovaná podľa žalobcu rozhodla v rozpore vyhľadávacou zásadou ako aj v rozpore so zásadou materiálnej pravdy, ktorými sú správne orgány v prípade, ak sa jednalo o správne konanie, predmetom ktorého bolo rozhodnutie o uložení sankcie pre porušenie právnych predpisov bez pochyb viazané.

Žalobca zotrval na stanovisku, že vyhlásenie podmienky spotrebiteľskej zmluvy za neprijateľnú je nad rámec právomoci zverenej zákonom žalovanej, pretože táto prináleží výlučne súdu. Namietol, že krajský súd sa nevysporiadal ani s touto jeho námietkou, len ju bez akéhokoľvek relevantného dôvodu označil za nedôvodnú.

K námietkam žalobcu obsiahnutým v odvolaní predložila žalovaná písomné vyjadrenie a žiadala rozsudok krajského súdu potvrdiť majúci za to, že ako kontrolný orgán postupovala v zmysle európskej ako aj vnútroštátnej legislatívy. Zdôraznila, že príslušné normatívne predpisy európskeho práva v súslednosti so slovenskou legislatívou poskytujú spotrebiteľovi zvýšenú ochranu pred nekalými obchodnými praktikami. Poukázala najmä na Smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES z 11. mája 2005 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu a už citovaný zákon o ochrane spotrebiteľa a zákon o spotrebiteľských úveroch.

S odvolaním sa na výsledky kontrol z 13. januára 2011 a 02. februára 2011 uviedla, že spôsob poskytovania informácií spotrebiteľovi uplatňovaný žalobcom uvádza do omylu alebo môže viesť do omylu spotrebiteľa vo vzťahu k cene a k spôsobu výpočtu ceny, ktorú má spotrebiteľ za poskytnutý úver zaplatiť, teda je v rozpore s § 8 ods. 1 písm. d/ zákona o spotrebiteľských úveroch. Vyvoláva totiž dojem, že cena za poskytnutý úver je podstatne nižšia, než v skutočnosti je. Rovnako je v rozpore so zákonom vlastný obsah dotknutej zmluvy o úvere. Žalobca sa v neprospech a na škodu spotrebiteľa odchýlil od príslušných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch v otázke stanovenia výšky úveru, celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, ročnej percentuálnej miery nákladov, v zmluve o úvere neuviedol výšku a termíny splátok v členení na splátky istiny, úrokov a poplatkov, ale aj to, že nerešpektoval ustanovenia všeobecnej právnej úpravy Občianskeho zákonníka o právnych úkonoch a o zmluvách, ako aj ustanovenia jeho osobitnej právnej úpravy o spotrebiteľských zmluvách, čím vystavil spotrebiteľa zmluvným podmienkam, na ktoré nebol oprávnený, a zároveň ho uviedol do právnej neistoty.

Poukázala na to, že je nedostačujúce, aby spotrebiteľ výšku poskytnutého úveru, ktorá presahuje doplatok kúpnej ceny výrobku len bral na vedomie a aby jeho podpis na zmluve nahrádzal jeho výslovný a jednoznačný súhlas s výškou úveru. Spotrebiteľ o tzv. nákladoch spojených s poskytnutím pôžičky v sume 1.800,02 eura (t. j. rozdiel medzi výškou poskytnutého úveru a výškou doplatku kúpnej ceny vozidla) nebol pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere informovaný, čo vyplýva aj z obsahu formulára o zmluvných podmienkach k predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Ohľadne nákladov spojených s poskytnutím pôžičky, žalovaná poznamenala, že informácie o nákladoch boli koncipované v Zmluve a v Zmluve o zabezpečení a príslušnom formulári tak, aby spotrebiteľa uviedli do omylu. Zmluva o úvere neobsahuje v zmysle § 4 ods. 2 písm. j/ zákona o spotrebiteľských úveroch celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom. V zmluve o úvere sú uvedené len náklady spojené s poskytnutím pôžičky vo výške 1.800,02 eura, pričom chýbajú náklady uvedené v bode 3A Formulára vo výške 2.625,28 eura.

Nepravdivosť údajov RPNM je spôsobená rozdielnymi vstupnými údajmi pri výpočte, nakoľko žalovaná vychádzala z výšky skutočne poskytnutého úveru, t. j. 5.142,90 eura. Ročná percentuálna miera nákladov na základe použitia uvedenej položky predstavuje hodnotu 31,61 % a nie 14,28 %, ako uvádza žalobca.

Žalovaná ďalej vyjadrila nesúhlas s vyhlásením žalobcu, že „priemerný spotrebiteľ si nemohol vysvetliť ponúkanú cenu inak ako v skutočnosti bola“. Je toho názoru, že v správnom konaní bolo relevantným spôsobom spochybnené toto tvrdenie žalobcu. Spotrebiteľovi boli poskytnuté nejednoznačné informácie o výške poskytnutého úveru, nakoľko žalobca do výšky úveru zarátal aj náklady spojené s poskytnutím úveru, ktoré však nie sú úverom. Mala za potrebné upozorniť súd aj na to, že šetrenie dozorného orgánu bolo v predmetnom prípade začaté na základe podnetu spotrebiteľky, ktorý v ňom poukázal práve na

prešetrovanie neúmerňých nákladov spojených s poskytnutým úverom.

Čo sa týka ostatných náležitostí zmluvy o úvere mala žalovaná za to, že Zmluva o úvere neobsahuje údaje podľa § 4 ods. 2 písm. i/ zákona o spotrebiteľských úveroch, t. j. konkrétnu výšku a termíny jednotlivých splátok v členení na splátky istiny, úrokov a iných poplatkov. Obsahuje len výšku celkovej splátky, počet splátok a dátum prvej splátky s tým, že ďalšie splátky sú splatné vždy 23. dňa v mesiaci. Uvedené údaje sú síce obsiahnuté v splátkovom kalendári v tzv. dohode o platbe - faktúre, tento však bol spotrebiteľke doručený až po podpise zmluvy o úvere. Žalovaná považuje za neprípustné, aby podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 ods. 2 písm. i/ zákona o spotrebiteľskom úvere, ktoré zmluva pod sankciou neplatnosti alebo v prípadoch podľa § 4 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch pod sankciou straty práv veriteľa na úroky a poplatky musí obsahovať, boli spotrebiteľovi len dodatočne po podpise zmluvy doručované poštou a zároveň vyhlasované za neoddeliteľnú súčasť zmluvy, navyše bez toho, aby bol k tomu potrebný písomný súhlas druhej zmluvnej strany, ktorou je spotrebiteľka tak, ako to vyžaduje Občiansky zákonník vo svojej všeobecnej právnej úprave o právnych úkonoch a o zmluvách.

K žalobcom tvrdenému prekročeniu právomoci vo vzťahu k neprijateľným zmluvným podmienkam poukázala žalovaná na § 2 zákona č. 128/2002 Z. z., ktorý vymedzuje rozsah kontrolnej činnosti zverenej SOI ako orgánu vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa, a na § 20 a § 24 zákona o ochrane spotrebiteľa, a tvrdenie žalobcu označila za neopodstatnené. Citované ustanovenia zverujú SOI dozor nad dodržiavaním povinností ustanovených v zákone o ochrane spotrebiteľa, pričom jednou z týchto povinností predávajúceho je aj zabezpečenie ochrany spotrebiteľa v zmysle § 4 ods. 2 písm. b/ cit. zákona v tom smere, aby neupieral spotrebiteľské práva v zmysle § 3 zákona. V súvislosti so zabezpečením ochrany spotrebiteľa si správny orgán môže podľa § 40 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) (ďalej len „správny poriadok“), urobiť vlastný úsudok o právnej otázke od ktorej závisí rozhodnutie vo veci, a to aj v prípade ak o nej môže rozhodovať v samostatnom konaní iný príslušný orgán, čo sa vzťahuje aj na prípadnú neprijateľnosť podmienky v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Posúdenie jednotlivých zmluvných podmienok zo strany prvostupňového orgánu má pritom význam len pre konkrétne správne konanie. Správny orgán v konaní nerozhodoval o neplatnosti právnych úkonov podľa ustanovení § 37 a § 39 Občianskeho zákonníka, ako už bolo zdôraznené v rámci správneho konania. Správny orgán len podporne vychádzal z úpravy právnych vzťahov v Občianskom zákonníku, ktorú bolo treba zohľadniť pre konečný záver o porušení požiadaviek odbornej starostlivosti zo strany účastníka konania pri poskytovaní spotrebiteľského úveru, teda § 7 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa, nad ktorým SOI uskutočňuje dozor.

Žalovaná svoje vyjadrenie uzavrela vyslovením názoru, že závery správnych orgánov vo veci majú dostatočnú oporu v skutkových zisteniach ako aj v relevantných právnych predpisoch. Účinok zmlúv, ktoré správny orgán vyhodnotil ako neprijateľné, ktoré vykazujú znaky nekalých obchodných praktík preukazuje aj podnet od spotrebiteľa. Žalobca využil silnejšie postavenia vo vzťahu k spotrebiteľovi, ktorý významne obmedzuje schopnosť spotrebiteľa urobiť kvalifikované rozhodnutie. Pre priemerného spotrebiteľa je oblasť finančných a úverových vzťahov často zložitou problematikou, preto je potrebné, aby poskytovateľ úveru vystupoval pri dojednávaní úveru s odbornou starostlivosťou, ktorá nie je dodržaná aj v prípade, ak pri poskytovaní spotrebiteľského úveru dojednal poskytovateľ úveru so spotrebiteľom neurčité podmienky, podmienku v rozpore so zákonom, neprijateľnú podmienku a spotrebiteľovi upieral právo na ochranu jeho ekonomických záujmov. Spotrebiteľovi, ktorý pri dojednávaní spotrebiteľského úveru vystupuje v slabšej pozícii v porovnaní s poskytovateľom úveru, je potrebné v týchto vzťahoch v medziach zákona poskytnúť zvýšenú ochranu, keďže vzhľadom na zložitosť problematiky dôveruje poskytovateľovi úveru, spoločenskú nebezpečnosť sankcionovaného konania vidí správny orgán predovšetkým v zneužití dôvery spotrebiteľa pri dojednávaní spotrebiteľského úveru, ktorého predmetom je financovanie kúpy motorového vozidla.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom v odvolaní žalobcu (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 250ja ods. 2 veta prvá OSP a dospel k záveru, že je namieste odvolaniu žalobcu priznať úspech a rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Podľa § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Základným poslaním konania v správnom súdnictve podľa druhej hlavy piatej časti OSP je preskúmať zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. Úlohou súdov v správnom súdnictve je posúdiť, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok, vymedzených žalobou neporušili zákon.

Úlohou krajského súdu v predmetnej veci bolo postupom podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku preskúmať zákonnosť postupu a rozhodnutia žalovaného správneho orgánu, ktorým bolo zamietnuté odvolanie a potvrdené rozhodnutie o uložení pokuty 10.000 eur kontrolovanej osobe (žalobcovi) za porušenie nariadenia používania nekalej obchodnej praktiky, ktorá je v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti a nekalej obchodnej praktiky vo forme klamlivého konania vo vzťahu k cene služby a k spôsobu jej výpočtu podľa § 7 ods. 1 v nadväznosti na § 7 ods. 2 písm. a/ a § 8 ods. 1 písm. d/ zákona o ochrane spotrebiteľa zistené pri výkone kontroly dňa 13. januára 2011 a 02. februára 2011 v prevádzkarni žalobcu.

Krajský súd zhodne so zistením správnych orgánov a ich právnym záverom konštatoval, že žalobca porušil zákon o ochrane spotrebiteľa tým, že:

- vzhľadom na odlišnosť údajov v zmluve o úvere a v protokole spotrebiteľovi nemohla byť zrejماً celková výška spotrebiteľského úveru,
- náklady spojené s poskytnutím pôžičky vo výške 1.800,02 eura nemôžu byť úverom a mali byť zahrnuté do celkových nákladov (§ 2 písm. c/ zákona o spotrebiteľských úveroch),
- informácie o nákladoch boli koncipované v zmluve a zmluve o zabezpečení a príslušnom formulári tak, že spotrebiteľa uviedli do omylu,
- sa dopustil porušenie ďalších ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch, na ktoré žalovaná a prvostupňový správny orgán poukázali vo svojich rozhodnutiach.

Výšku uloženej pokuty a jej odôvodnenie vyhodnotil ako adekvátne vzhľadom na dĺžku, spôsob, následky a závažnosť protiprávneho konania žalobcu.

Krajský súd sa vo svojom rozsudku vyporiadal s časťou námietok žalobcu, pričom „v ďalšom“ poukázal na odôvodnenie rozhodnutia žalovanej, a to s ohľadom na totožnosť námietok žalobcu obsiahnutých v žalobe a v odvolaní proti rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu.

Naplnením práva účastníka na spravodlivé súdne konanie, zakotveného v čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) je okrem iného aj dodržanie procesnoprávneho rámca rozhodovania zo strany konajúceho súdu. Sudcovia sú pri výkone svojej funkcie nezávislí, no zároveň sú pri rozhodovaní viazaní platnými a záväznými prameňmi práva.

Súd v správnom súdnictve pri preskúmaní zákonnosti napadnutého rozhodnutia a postupu správneho orgánu postupuje v súlade s ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku. Procesným právom účastníka konania je právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia vyjadrené v povinnosti súdu odôvodniť rozsudok spôsobom upraveným v ustanovení § 157 ods. 2 OSP. Toto právo účastníka, resp. povinnosť súdu je jedným z čiastkových práv obsiahnutých pod požiadavkou práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 46 ústavy. Rozhodnutie súdu má obsahovať odpovede na argumenty prednesené účastníkmi konania, pričom úvahy, ktoré viedli súd ku konkrétnemu rozhodnutiu, musia vychádzať z platných hmotnoprávnych predpisov a musia byť presvedčivé.

V správnom súdnictve je (krajský) súd viazaný obsahom jednotlivých bodov žaloby a v odôvodnení rozhodnutia sa musí s nimi vyporiadať. Len najvyššiemu súdu ako odvolaciemu súdu v správnom súdnictve zákon umožňuje, ak sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, v odôvodnení sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 219 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 prvá veta OSP); ak najvyšší súd rozhoduje ako odvolací súd v obdobnej veci, aká už bola predmetom konania pred odvolacím súdom, môže v odôvodnení poukázať už len na podobné

rozhodnutie, ktorého celý text v odôvodnení uvedie (§ 250ja ods. 7 OSP).

Citované zákonné ustanovenia sa na krajský súd ako súd prvého stupňa v správnom súdnictve nevzťahujú a nerešpektovaním platných princípov na riadne odôvodnenie rozhodnutia krajský súd v správnom súdnictve odníma účastníkovi možnosť náležite skutkovo a aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (rozsudku krajského súdu), voči ktorému má právo podať opravný prostriedok (odvolanie).

Z citovaného odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd sa uvedených zákonných zásad dôsledne nepridržiaval, keď hoci len v časti odôvodnenia poukázal na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia ešte aj bez toho, aby jednotlivé právne argumenty sám odcitoval. Následkom tohto postupu sa jeho rozhodnutie stalo nepreskúmateľným pre nedostatok dôvodov, a preto mu chýba presvedčivosť požadovaná zákonom (§ 157 ods. 2 posledná veta v spojení s § 246c ods. 1 prvá veta OSP).

Úlohou súdu v správnom súdnictve je preskúmavanie zákonnosti rozhodnutia a postupu správnych orgánov. Svoj právny záver vyjadrený v prvom rade vo výroku rozsudku alebo uznesenia, ktorým rozhodnú o žalobe, resp. opravnom prostriedku, a následne rozvedený v odôvodnení rozhodnutia, by mali opierať o vyhodnotenie tvrdení účastníkov konania, konfrontujúc ich jednak navzájom, hľadajúc sporné a nesporné tvrdenia, a tiež o konfrontáciu jednotlivých tvrdení so skutkovým (vyplývajú skutkové tvrdenia z dostupných dôkazných prostriedkov) a právnym stavom v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Pokiaľ aj súd v správnom súdnictve dospeje k záverom totožným so závermi niektorého z účastníkov konania, je namieste túto názorovú zhodu vyjadriť rétorikou hodnotenia, t. j. vysloviť, že tieto právne názory či závery sú podľa názoru súdu vecne a právne správne (alebo naopak nesprávne). Naopak, nie je celkom vhodné vyjadrovať zhodu v skutkových a právnych záveroch ako „stotožnenie sa“ či „nestotožnenie sa“ s úvahami účastníka konania. Takáto formulácia totiž indikuje narušenie postavenia súdu nielen ako subjektu odlišného, izolovaného od účastníkov konania, ale tiež (a najmä) ako subjektu v postavení nad sporom medzi účastníkmi. „Stotožnením sa s“ súd rétoricky pristupuje na stranu jedného z účastníkov, zatiaľ čo „(vy)hodnotením“ úvahy si aj po stránke textu svojho rozhodnutia uchováva postavenie nezávislého, nestranného subjektu, skúmajúceho právny vzťah založený napadnutým rozhodnutím alebo postupom z hľadiska jeho zákonnosti. Samozrejme, ide len o problém textu rozhodnutia súdu, samo použitie formulácie „súd sa stotožnil s“ v nijakom prípade nie je dôkazom nedôvodnej preferencie niektorého z účastníkov a nemá vplyv na rešpektovanie práv účastníkov na spravodlivý proces (k tomu pozri bližšie napr. aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 2Sžo/25/2011 z 25. januára 2012 uverejnené v Zbierka stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 5/2012 pod č. R 109/2012 na str. 110 a nasl.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací z uvedených dôvodov napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 druhá veta OSP a § 221 ods. 1 písm. f/ OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 OSP).

V ďalšom konaní krajský súd vec znovu prejedná, dôsledne sa vysporiada s námietkami žalobcu, znova o žalobe rozhodne a svoje rozhodnutie náležite odôvodní, súc viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 250ja ods. 4 OSP).

V ďalšom rozhodnutí rozhodne prvostupňový súd aj o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 v spojení s § 246c Občianskeho súdneho poriadku).

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok n i e j e prípustný.